

Program rozvoja obce

Peder na roky 2015 -2022

Schválené Obecným zastupiteľstvom obce Peder dňa 15.12.2015

Obsah

Analytická časť.....	9
História obce	9
Demografické údaje obce.....	11
Infraštruktúra	18
Strategická časť	22
Strategická vízia a strategický cieľ obce	24
Hierarchia rozvojových cieľov	27
Programová časť.....	29
Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí.....	30
Merateľné ukazovatele projektov	33
Realizačná časť	36
Akčný plán obce	36
Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PRO a administratívna podpora	38
Návrh systému monitorovania a hodnotenia.....	42
Finančná časť.....	43
Indikatívny finančný plán	44
Model viaczdrojového financovania a finančný rámec.....	45
Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov	46
Prílohy.....	49

Identifikačné údaje o obci

Názov obce	Obec Peder
Kód obce	521868
Kraj	Košický kraj
Okres	Košice – okolie
Adresa	Peder 119, 044 05
IČO	00324604
DIČ	2020746178
Rozloha	1213 ha
Počet obyvateľov	406
Prvá písomná zmienka	v roku 1214
Webová stránka obce	www.peder.sk
Oficiálny erb obce	

Zámer spracovania Programu rozvoja obce

Názov dokumentu	Program rozvoja obce Peder na roky 2015 - 2022
Forma spracovania	<ul style="list-style-type: none"> - Program rozvoja obce Peder na roky 2015 - 2022 (ďalej len „PRO 2015 - 2022“) bude spracovaný v súlade s Metodikou na vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce/obcí/VÚC, - dokument PRO 2015 – 2022 bude spracovaný za pomoci externých odborníkov na základe zmluvného vzťahu, - na príprave dokumentu budú spolupracovať pracovníci samosprávy a iných inštitúcií pôsobiach v obci, - aktívne zapojenie miestnych obyvateľov do prípravy a tvorby PRO 2015 - 2022, - vytvorenie pracovnej skupiny.
Riadenie procesu spracovania	Za riadenie procesu spracovania PRO 2015 – 2022 bude zodpovedať riadiaci tím a pracovná skupina. Do procesu spracovania bude zapojená verejnosť a miestne inštitúcie (dotazníkovou formou, osobnými stretnutiami, informačnými letákmi)
Obdobie spracovania	- od 01.09. 2015 do 31.12.2015
Financovanie spracovania	<p>Spracovanie bude financované z rozpočtu obce. Financovanie zahŕňa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - náklady na vlastné spracovanie, - náklady na získanie informačných podkladov – dotazníky, analýzy, štatistiky, - náklady na stretnutia pracovných skupín a verejnosti - náklady na publicitu – tlač informačných materiálov, letáky.
Zoznam členov podieľajúcich na príprave dokumentu – riadiaci tím	<p>Jozef Holečko – gestor programu Ing. Štefan Soltész– poslanec Jozef Sztasko – poslanec Eva Fazekasová – administratívny pracovník Ing. Gabriela Adamkovičová – externý projektový manažér</p>

Úvod

Podnetom pre spracovanie rozvojového programu obce je nové programové obdobie čerpania Európskych štrukturálnych fondov na roky 2014 -2020 prostredníctvom ktorých má obec možnosť čerpať finančné prostriedky zamerané na jednotlivé rozvojové aktivity. Program rozvoja obce (ďalej len PRO) je rozvojový dokument, ktorý sa spracováva na regionálnej aj miestnej úrovni v súlade so zákonom č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Zároveň vychádza z inštrukcií novej odporúčanej metodiky, určenej na spracovanie PRO, ktorá bola vypracovaná Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja.

Program rozvoja obce je strategický programový dokument, ktorý obsahuje analýzu hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja, environmentálneho rozvoja a rozvoja kultúry obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov a prvoradých potrieb:

- odstraňovať alebo zmiernovať nežiadúce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov,
- zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja,
- zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, dobudovanie kanalizácie a vodovodu,
- komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia – prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov,
- rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne,
- rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta,
- rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce,
- predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunít,
- zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu.

Predkladaný dokument nadväzuje na viaceré regionálne a národné strategické dokumenty. Je vyústením úzkej spolupráce vedenia obci, miestnych obyvateľov a inštitúcií pôsobiacich v obci. Prvotná fáza spočívala v zadaní si jednotlivých cieľov, harmonogramu a rozdelenia úloh medzi členov pracovnej skupiny, ktorí sa podieľali na príprave tohto strategického dokumentu. V druhej fáze prípravy sme uskutočnili zber údajov od obyvateľov obce a významných inštitúcií pôsobiacich na území obce. Ďalším podkladom pri tvorbe a príprave boli koncepčné materiály na miestnej úrovni (územný plán obce, rozpočet obce, ex post hodnotenie predchádzajúceho obdobia), zároveň nám ako podklad slúžili štatistické údaje z verejne dostupných zdrojov.

Použitá metodológia

Počas prípravnej fázy sme použili tieto metódy zapojenia verejnosti:

- O príprave strategického dokumentu sme verejnosť informovali prostredníctvom internetovej stránky našej obce www.peder.sk, ďalej na úradnej tabuli a prostredníctvom obecného rozhlasu.
- Uskutočnili sme prieskum verejnej mienky formou dotazníkov určených pre širokú verejnosť.
- Vedenie obce a miestni poslanci uskutočnili viacero rozhovorov s cieľom získania cenných podnetov a námetov, ktoré poslúžili ako jeden zo vstupných zdrojov pri definovaní strategických plánov našej obce.

Ďalšou metódou pri definovaní jednotlivých strategických vízií boli uskutočnené brainstormingové stretnutia členov pracovnej skupiny za účasti externých expertov, ktoré sa uskutočnili v priestoroch obecného úradu, ale aj v dotknutých častiach obce. Vyústením tejto spolupráce bolo jasné zdefinovanie konkrétnych a zrealizovateľných strategických cieľov. Ďalším krokom bolo vyhodnotenie zozbieraných dotazníkov a jeho zverejnenie na internetovej stránke obce.

Riadiaci tím, ktorý sa podieľal na tvorbe PRO

Zoznam členov pracovnej skupiny	
Gestor	Jozef Holečko – starosta obce
Koordinátor	Ing. Štefan Soltész – poslanec Jozef Sztasko – poslanec
Administratívny pracovník	Eva Fazekasová – referentka obce
Externý odborník	Ing. Gabriela Adamkovičová – externý projektový manažér

Harmonogram procesu prípravy a tvorby PRO

Termín	IX	X	XI	XII
Úvod (zhodnotenie predchádzajúceho PHSR, dotazníkový prieskum)	X			
Analytická časť (vyhodnotenie dotazníkov, analýza počiatočného stavu)	X			
Strategická časť	X			
Programová časť	X			
Realizačná časť	X	X		
Finančná časť			X	
Záver (schválenie a zverejnenie PRO)				X

Zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov týkajúcich sa vymedzeného územia

Dokument PRO 2015 – 2022 nadväzuje na tieto strategické dokumenty:

Na miestnej úrovni:

- *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Peder (bolo uskutočnené ex-post hodnotenie tohto dokumentu a zároveň sa zapracovali nezrealizované projektové zámery do súčasného PRO)*
- *Územný plán obce Peder*

Na regionálnej úrovni:

- *Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja v programovacom období 2016 – 2022, (PRO Peder je v súlade s víziou Košického samosprávneho kraja, ktorou je vzájomná spolupráca jednotlivých aktérov z akademickej, podnikateľskej a verejnej obce s cieľom mobilizácie sociálneho kapitálu obyvateľov Košického kraja pri hľadaní riešení aktuálnych problémov v oblasti regionálneho rozvoja.)*
- *Stratégia rozvoja vidieka Košického samosprávneho kraja*
- *Územný plán VÚC Košického kraja*
- *Regionálna inovačná stratégia*
- *Plán rozvoja a modernizácie ciest II. a III. triedy na území Košického samosprávneho kraja*
- *Koncepcia starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru*
- *Stratégia rozvoja kultúry v Košickom samosprávnom kraji*
- *Stratégia vo vzťahu k marginalizovaným skupinám KSK*

- *Energetická politika Košického samosprávneho kraja*
- *Koncepcia nakladania s odpadmi v Košickom kraji*
- *Rozvojový plán Slovensko - Východ*

Na národnej úrovni:

- *Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky na roky 2014 – 2020*
- *Analýza rozvojového potenciálu regiónov SR a ich územných rozdielov s priemetom na koncentráciu EŠIF v Partnerskej do SR na roky 2014 – 2020*
- *Pozičný dokument Komisie k vypracovaniu Partnerskej dohody a programov na Slovensku na roky 2014 – 2020*
- *Partnerská dohoda SR na roky 2014 – 2020*
- *Stratégia Európa 2020*
- *Národná stratégia regionálneho rozvoja SR*
- *Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020*
- *Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike*
- *Koncepcia štátnej bytovej politiky do roku 2020*
- *Strategický plán rozvoja dopravnej infraštruktúry SR do roku 2020*
- *Strategický plán rozvoja a údržby ciest II. a III. Triedy*
- *Stratégia protipovodňovej ochrany do roku 2020*
- *Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy*

Analytická časť

História obce

Obec Peder patrí do Košického kraja, okres Košice – okolie. Prvá písomná zmienka o obci je uvedená v listinách z roku 1214. Významným rokom je aj rok 1317, kedy bola bezpečne doložená písomná zmienka o obci Peder, v ktorej sa spomína už aj kostol. Obec možno zaradiť medzi najstaršie obce v regióne, svojou rozlohou aj v minulosti patrila medzi menšie obce. V písomnej zmienke z roku 1630 sa spomína rozdelenie obce na sídliská Malý a Veľký Peder. V tom období v obci žilo veľmi málo obyvateľov, dokonca v roku 1715 bola skoro vyľudnená. Od roku 1772 ju postupne začalo osídľovať niekoľko sedliakov a železiarov, v roku 1828 mala obec 792 obyvateľov.

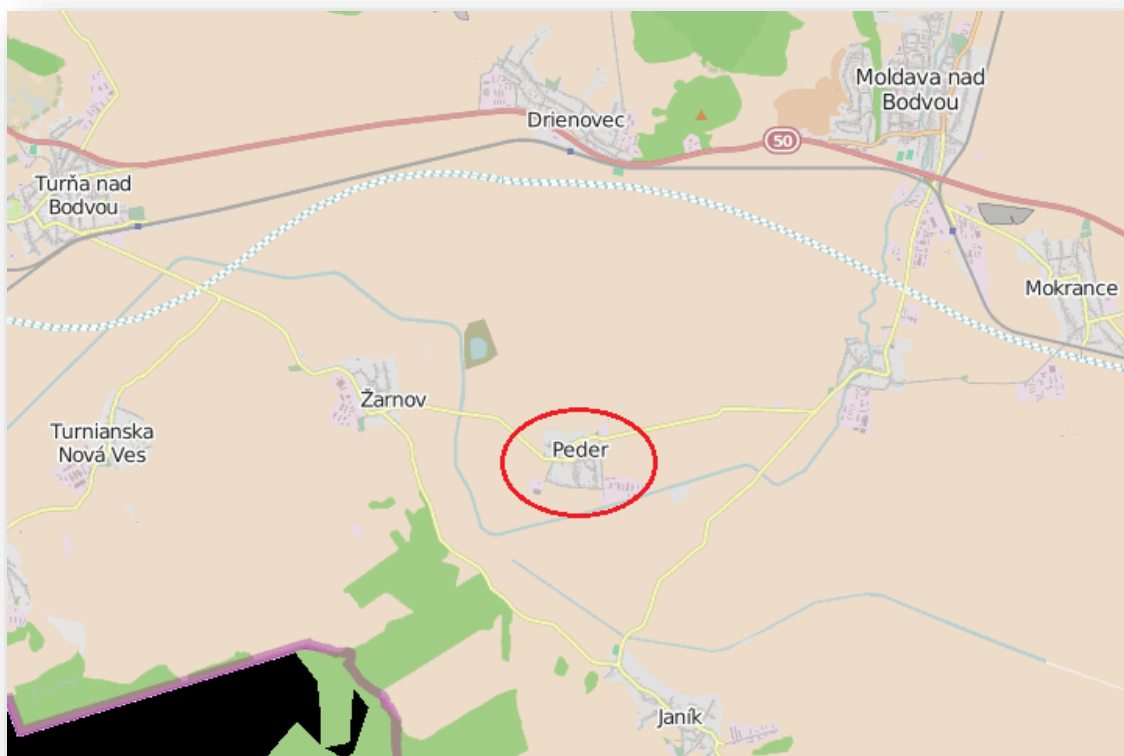
Od roku 1540 – 1570 na území obce vykonávali funkciu slúžneho zemepán György Vendéggy, následne od roku 1571 – 1591 zemepán Lázár Pédergy a od roku 1615 – 1621 Mátyás, ktorý bol synom zemepána Lázára Pédergyho. Zemepánmi na území obce Peder boli rody Beer, Mokczay, Hubay, Gelley, Nyomárkay a Vendéggy.

Počas druhej svetovej vojny bola obec pripojená k Maďarsku (1938 – 1945). Na konci druhej svetovej vojny bola obec značne poškodená. Z toho dôvodu v obci nie sú významnejšie historické pamiatky. Jedinou dominantou obce sú dva kostoly – rímskokatolícky

a v románskom slohu postavený reformovaný kostol z 13 storočia, pôvodne tiež rímskokatolícky.

Charakteristika územia obce

Katastrálne územie obce Peder sa rozprestiera v juhozápadnej časti Košickej kotliny. Obec patrí do Košického kraja, okres Košice – okolie, ktorý je druhým najväčším okresom na Slovensku. Okres Košice – okolie sa nachádza na juhovýchode Slovenska a susedí s 9 okresmi. Okrem iného susedí so všetkými štyrmi okresmi mesta Košice, ktoré obklopuje. Na juhu hraničí s Maďarskom. Obec Peder sa nachádza približne 6 km od mesta Moldava nad Bodvou a 3 km od maďarskej štátnej hranice. Susednými obcami sú na severe obec Drienovec, na západe obec Žarnov a na juhovýchode obec Janík.

Grafické znázornenie polohy obce Peder

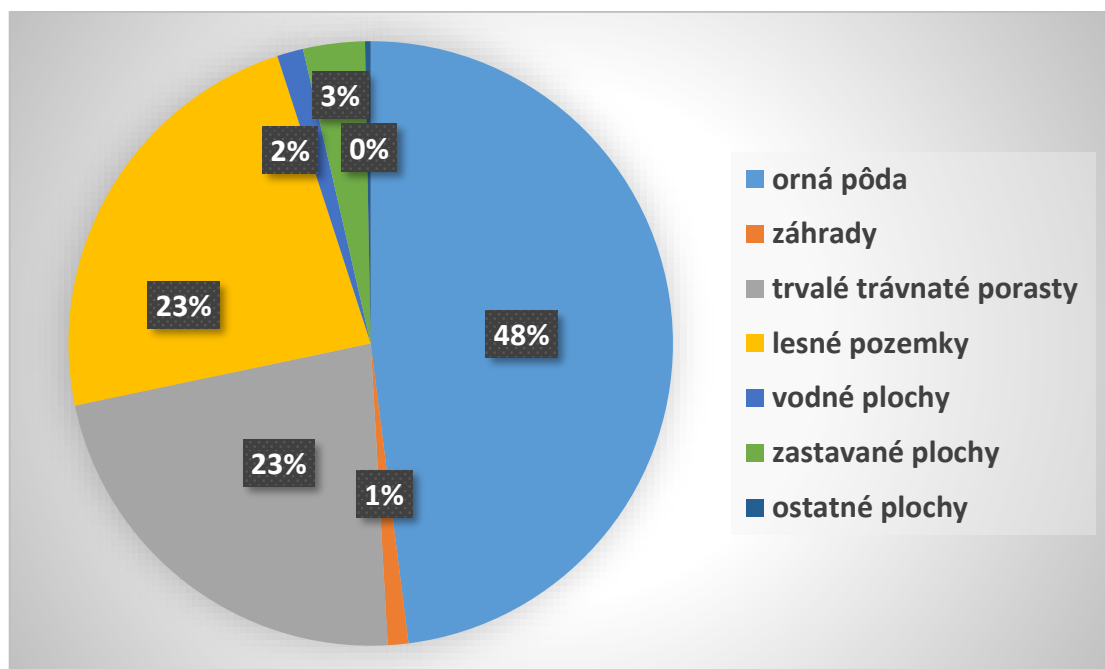
Stred obce sa nachádza v nadmorskej výške 182 m n. m.. Časť katastrálneho územia sa nachádza v abovskej časti Bodvianskej pahorkatiny. Najnižší bod katastrálneho územia leží vo výške 180 m n. m. (pri sútoku riek Bodva a Ida). Najvyšší bod katastrálneho územia je vo výške 272 m n. m. a leží na hranici s katastrom obce Janík.

Juhozápadnou časťou Košickej kotliny preteká rieka Bodva, ktorá zároveň prechádza cez katastrálne územie obce Peder. Bodva je ľavostranným prítokom rieky Slaná. Významným prítokom Bodvy je rieka Ida (celková dĺžka 52 km), ktorá sa vlieva Bodvy juhozápadne od obce. Ide o posledný ľavostranný prítok rieky Bodvy na území Slovenska. Ďalším významným prítokom Bodvy je rieka Turňa (celková dĺžka 31 km). Podnebie v Košickej kotlině možno

zaradiť do teplej mierne vlhkej klimatickej oblasti. Poľnohospodárska pôda zaberá 541,9 ha z celkovej rozlohy katastra, ostatné časti v danej oblasti sú pokryté lesnými pozemkami a trávnatými porastmi. Najviac zastúpené v obci Peder sú fluvizeme.

Percentuálny podiel plôch a pozemkov:

- ✓ orná pôda – 48 %
- ✓ záhrady – 1,1 %
- ✓ trvalé trávnaté porasty – 22,6 %
- ✓ lesné pozemky – 23,3 %
- ✓ vodné plochy – 1,4 %
- ✓ zastavané plochy – 3,3 %
- ✓ ostatné plochy – 0,3 %

Demografické údaje obce

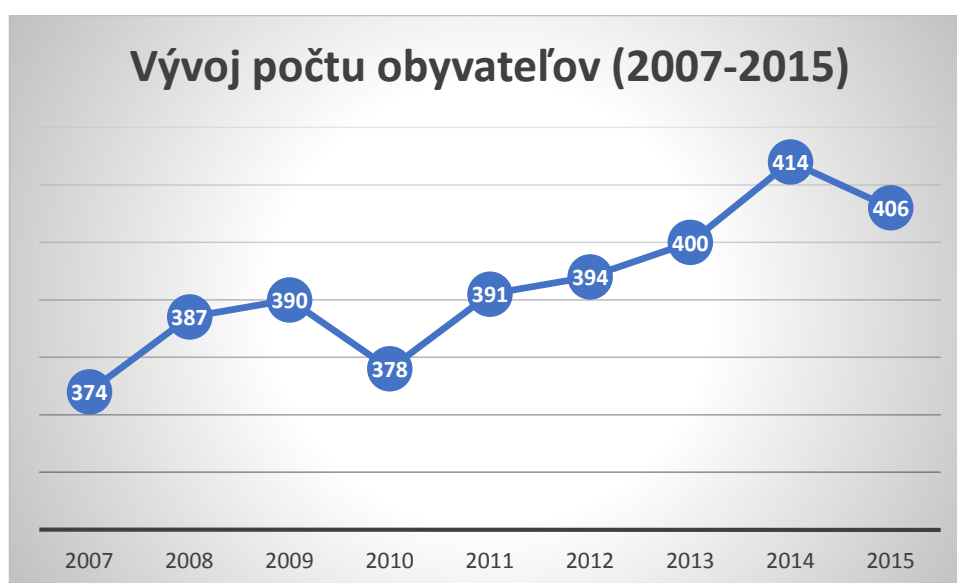
Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje niekoľko ukazovateľov, medzi ktoré patria aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra obyvateľstva sú výsledkom základných demografických procesov reprodukcie, či už prirodzených (pôrodnosť, úmrtnosť) alebo mechanických (sťahovanie) a sú statickými charakteristikami populácie. Predstavujú základné fakty na podporu rozhodovania v súvislosti s rozvojom ľudskej spoločnosti.

Je dôležité vymedziť demografické trendy a v rámci nich aj náboženskú, národnostnú a vzdelanostnú štruktúru obyvateľstva. Tabuľka č. 1 uvádza vývoj počtu obyvateľov za posledných 9 rokov. V sledovanom období (2007 – 2015) sa počet obyvateľov výrazne nemenil. Od roku 2007 počet obyvateľov vykazuje rastúci trend, pričom v roku 2010 nastal mierny pokles. V súčasnosti je celkový počet obyvateľov v obci 406 (rok 2015).

Tabuľka 1 Vývoj počtu obyvateľov v obci v období od 2007 do 2015

Rok	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
počet obyvateľov k 31.12.	374	387	390	378	391	394	400	414	406
počet narodených/zomretých	3/4	8/3	5/3	3/9	3/7	2/3	2/3	4/4	1/3
prirodzený prírastok/úbytok	-1	5	2	-6	-4	-1	-1	0	-2
migračný prírastok/ úbytok	5	14	6	-3	20	6	9	18	-5
celkový prírastok/úbytok	4	19	8	-9	16	5	8	18	-7

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

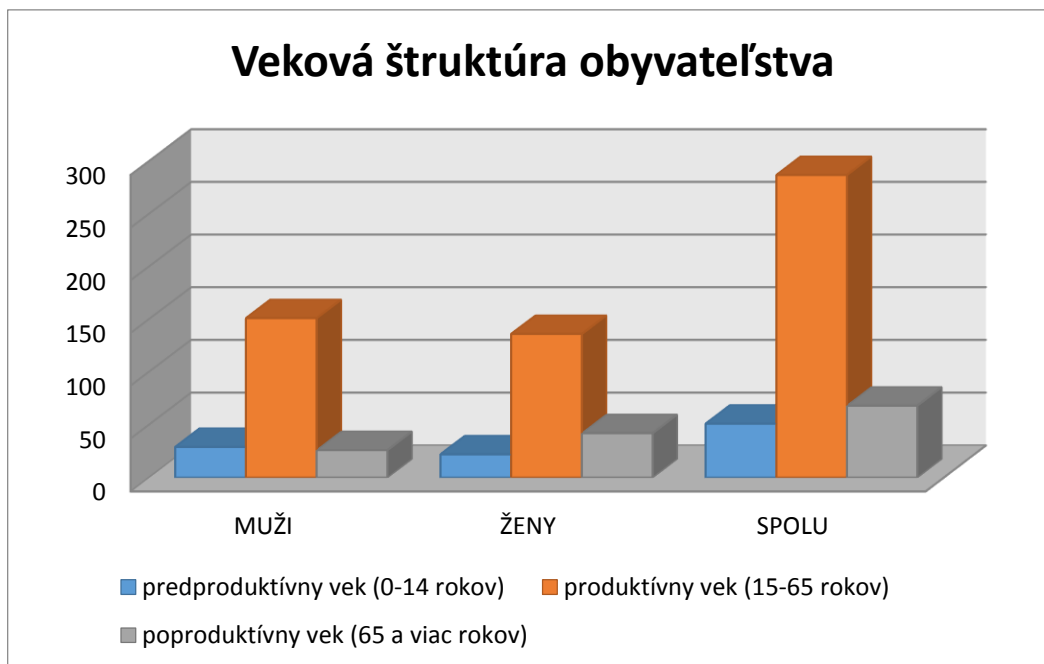
Štruktúra obyvateľstva podľa veku a pohlavia

Dôležitou charakteristikou ľudských zdrojov je veková štruktúra obyvateľstva. Veková štruktúra je základným ukazovateľom pre posúdenie budúceho vývoja populácie. Z hľadiska vekovej štruktúry obyvateľstva najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, konkrétne 443 obyvateľov. Najmenší podiel pripadá na obyvateľov v poproduktívnom veku, t. j. 66 obyvateľov. Uvedené údaje dokumentuje tabuľka č. 2 a graf.

Tabuľka 2 Veková štruktúra obyvateľstva

VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽSTVA	MUŽI	ŽENY	SPOLU
predproduktívny vek (0-14 rokov)	29	22	51
produktívny vek (15-65 rokov)	151	136	287
poproduktívny vek (65 a viac rokov)	26	42	68

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

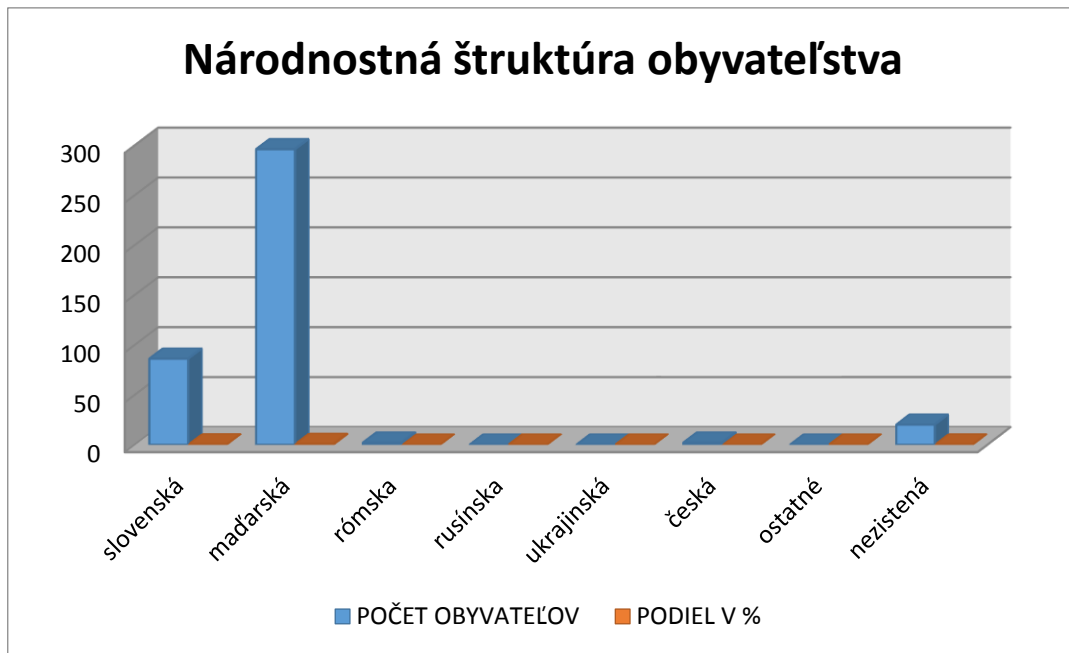
Štruktúra obyvateľstva podľa národnosti

Podľa výsledkov sčítania môžeme obyvateľstvo hodnotiť aj z hľadiska národnostnej a religióznej štruktúry. Z pohľadu národnostného zloženia výrazne prevláda maďarská národnosť, nakoľko sa obec Peder nachádza v blízkosti maďarskej hranice. Percentuálne zastúpenie obyvateľstva s maďarskou národnosťou je 72,91 % z celkového počtu. K slovenskej národnosti sa hlási 21,18 % obyvateľov. Malé percento obyvateľov je inej národnosti.

Tabuľka 3 Národnostná štruktúra obyvateľov

NÁRODNOSŤ	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
slovenská	86	21,18
maďarská	296	72,91
rómska	2	0,49
rusínska	0	0,00
ukrajinská	0	0,00
česká	2	0,49
ostatné	0	0,00
nezistená	20	4,93

Zdroj : obec, vlastné spracovanie

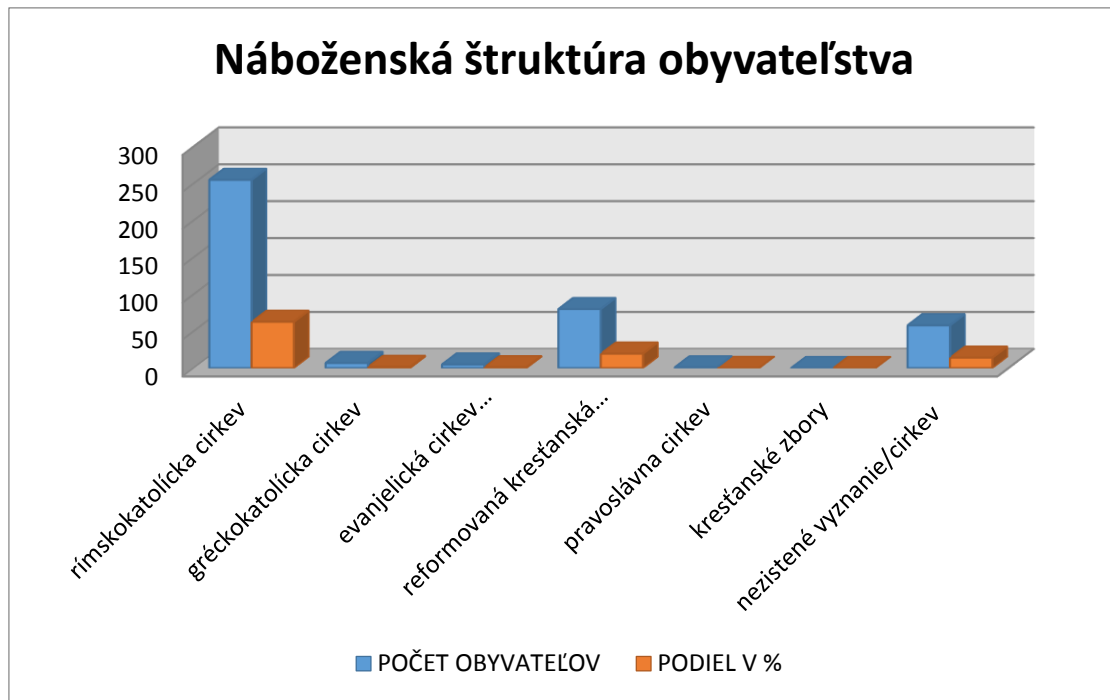
Štruktúra obyvateľstva podľa náboženstva

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva rozmanitá. K veriacim sa hlási 85,71 % obyvateľstva, pri 14,29 % obyvateľov je náboženstvo neznáme. Až 255 obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Na základe uvedených údajov možno konštatovať, že dominantným náboženstvom v obci je rímskokatolícke vierovyznanie.

Tabuľka 1 Náboženská štruktúra obyvateľstva

NÁBOŽENSTVO	POČET OBYVATEĽOV	PODIEL V %
rímskokatolícka cirkev	255	62,81
gréckokatolícka cirkev	7	1,72
evanjelická cirkev augsburského vyznania	5	1,23
reformovaná kresťanská cirkev	80	19,70
pravoslávna cirkev	1	0,25
kresťanské zbory	0	0,00
nezistené vyznanie/cirkev	58	14,29

Zdroj : obec, vlastné spracovanie

Štruktúra obyvateľstva podľa vzdelania

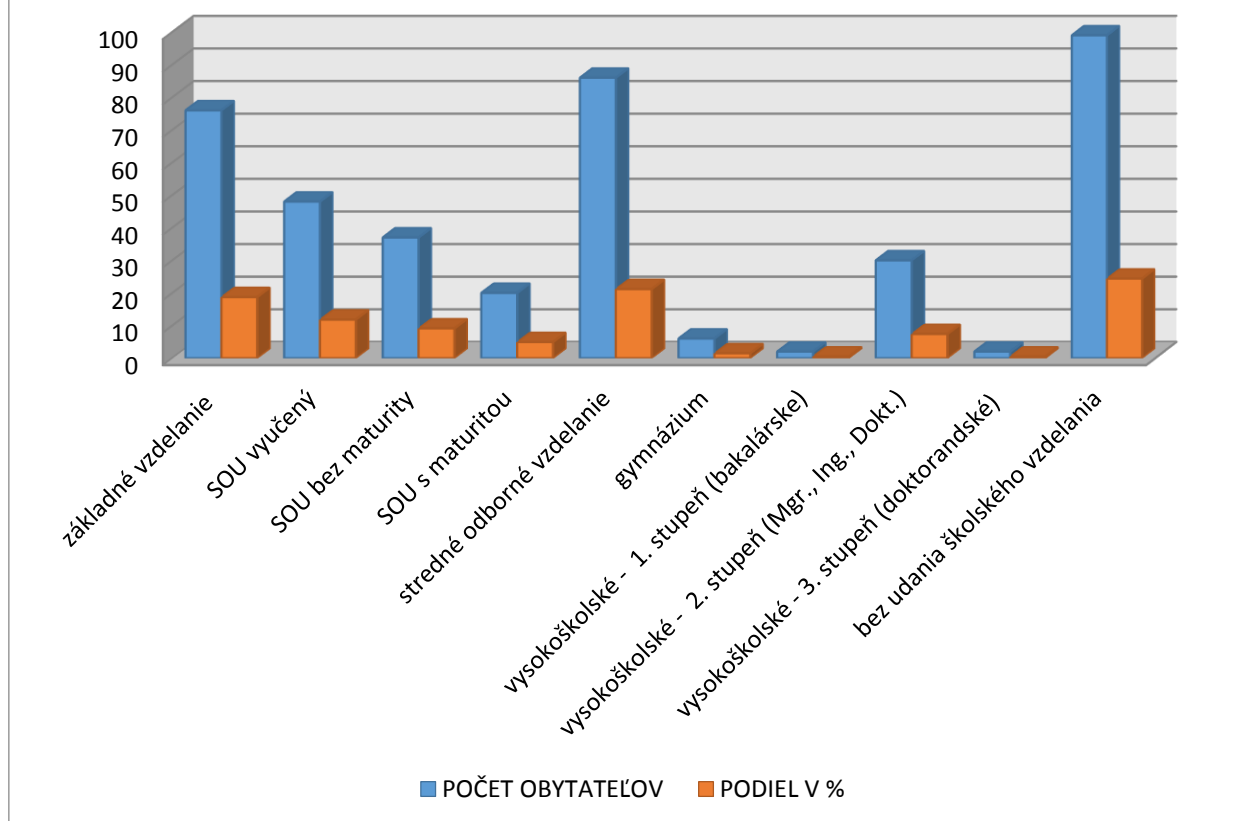
Úroveň vzdelanosti populácie sa v súčasnej etape socioekonomického rozvoja stáva jedným z predpokladov, ktoré významným spôsobom vplyvajú na celkový rozvoj územia. Študované územie má vidiecky charakter. Uvedený fakt sa odráža aj vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva, kde má výrazné postavenie základné a stredné vzdelanie, čo predstavuje 67,25 % obyvateľov. Vysokoškolské vzdelanie má ukončené len 8,37 % obyvateľov.

Tabuľka 6 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

NAJVYŠŠIE DOSIAHNUTÉ VZDELANIE	POČET OBYTATEĽOV	PODIEL V %
základné vzdelanie	76	18,72
SOU vyučený	48	11,82
SOU bez maturity	37	9,11
SOU s maturitou	20	4,93
stredné odborné vzdelanie	86	21,18
Gymnázium	6	1,48
vysokoškolské - 1. stupeň	2	0,49
vysokoškolské - 2. stupeň	30	7,39
vysokoškolské - 3. stupeň	2	0,49
bez udania školského vzdelania	99	24,38

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

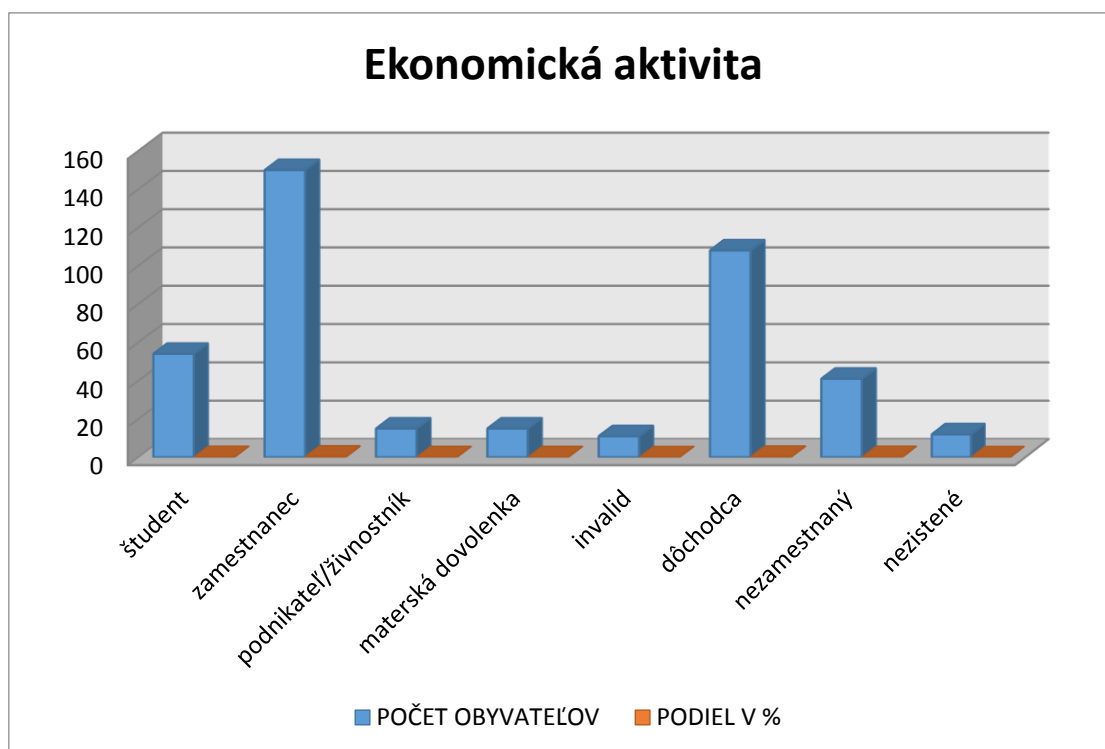
Ekonomická aktivita obyvateľstva

Jednou zo základných sociálno-ekonomických klasifikácií triedenia obyvateľstva je ekonomická aktivita. Z tohto hľadiska možno obyvateľstvo rozdeliť na ekonomicky aktívne a neaktívne. Medzi demografické ukazovatele zaraďujeme aj zamestnanosť obyvateľstva. Na základe zmapovania zamestnanosti možno posúdiť, koľko obyvateľov v obci je ekonomicky aktívnych, koľko obyvateľov sa nachádza na materskej dovolenke, koľko je dôchodcov a koľko sa nachádza v obci nezamestnaných obyvateľov. Tabuľka č. 7 znázorňuje percentuálny podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov v obci.

Tabuľka 7 Ekonomická aktivita

EKONOMICKÁ AKTIVITA	POČET OBYTATEĽOV	PODIEL V %
študent	54	13,30
zamestnanec	150	36,95
podnikateľ/živnostník	15	3,69
materská dovolenka	15	3,69
invalid	11	2,71
dôchodca	108	26,60
nezamestnaný	41	10,10
nezistené	12	2,96

Zdroj : obec, vlastné spracovanie

Bytový fond

Bývanie v obci Peder je v tradičných rodinných domoch. Celkový počet trvalo obývaných rodinných domov je 138, pričom prevažná časť z nich je v dobrom stave.

Tabuľka 8 Stav domového fondu obyvateľov v obci

BYTOVÝ A DOMOVÝ FOND	POČET
trvalo obývané rodinné domy	138
trvalo obývané bytové domy	2
neobývané domy/byty	0
nezistené	2
iné	6
CELKOM	146

Zdroj: obec, vlastné spracovanie

Infraštruktúra

Sociálna infraštruktúra

Sociálnu infraštruktúru a občiansku vybavenosť v obci charakterizujú kultúrne a administratívne zariadenia, športové zariadenia, školské a sociálne zariadenia. Úroveň občianskej vybavenosti je ovplyvňovaná charakterom obce, jej veľkosťou, počtom obyvateľov a návštevníkov, ako aj ich potrebami. Nasledujúca tabuľka uvádza občiansku vybavenosť v obci Peder, kde možno vidieť, čo sa v obci nachádza a čo absentuje.

Občianska vybavenosť v obci	ÁNO/NIE
Kultúrny dom	ÁNO
Dom smútku	ÁNO
Cintorín	ÁNO
Kostol	ÁNO
Materská škola	ÁNO
Základná škola	ÁNO
Stredná škola	NIE
Školské ihrisko	ÁNO
Futbalové ihrisko	ÁNO
Ihriská (iné)	NIE
Športová hala	NIE
Telocvičňa	NIE
Kúpalisko (umelé, prírodné)	NIE
Zimný štadión (otvorený, krytý)	NIE
Domov dôchodcov	NIE
Knižnica	NIE
Pošta	NIE
Hotely, motely, penzión	NIE
Turistické ubytovne	NIE
Iné zariadenia cestovného ruchu	NIE
Pohostinstvo	NIE
Obchod, predajne	ÁNO
Požiarňa zbrojnica	NIE
Zdravotné stredisko	NIE
Obecný rozhlas	ÁNO
Kino	NIE

V obci administratívna budova obecného úradu. V oblasti kultúrno-spoločenského využitia je obyvateľom k dispozícii kultúrny dom s možnosťou organizovania kultúrno-spoločenských podujatí. Pravidelné usporadúvanie takýchto akcií pozitívne vplýva na sociálno-kultúrny rozvoj obce. Súčasťou budovy kultúrneho domu je aj požiarňa zbrojnica. Dominantou obce sú dva kostoly, rímskokatolícky kostol a kostol reformovanej cirkvi, ktorý bol pôvodne tiež rímskokatolícky.

Zdravotné a sociálne zariadenia

V súčasnosti v obci absentuje zdravotné stredisko. Za zdravotnou starostlivosťou musia obyvatelia dochádzať do mesta Moldava nad Bodvou, vzdialeného približne 6 km od obce Peder. Porovnateľná je aj úroveň sociálnych služieb, rozvoj ktorých je podmienený veľkosťou obce a počtom jej obyvateľov. Obyvatelia, predovšetkým seniori, môžu vyhľadať služby tohto typu v meste Moldava nad Bodvou alebo v susednej obci Drienovec.

Školské zariadenia

Deti v predškolskom veku majú možnosť využívať materskú školu. Školopovinné deti navštevujú miestnu základnú školu alebo dochádzajú do mesta Moldava nad Bodvou. Iné výchovno-vzdelávacie centrá sa v obci nenachádzajú.

Športoviská

V rámci športového vyžitia je obyvateľom obce k dispozícii futbalové ihrisko. Avšak tento objekt neponúka veľké možnosti pre iné športové aktivity a nie je ani vhodným priestorom na pravidelné organizovanie športových podujatí, ktoré by boli zamerané nielen pre detí a mládež, ale aj pre starších obyvateľov. V obci výrazne absentuje multifunkčná športová plocha. Z daných možností vyplýva, že medzi obľúbené športy patrí predovšetkým futbal.

Služby

Služby v obci sú jednoduchého charakteru. Nachádza sa tu niekoľko predajní. Chýbajúce služby občania vyhľadávajú v meste Moldava nad Bodvou. Obec svojou polohou ponúka viacero možností v oblasti cestovného ruchu (cykloturizmus, prechádzky, ľahká turistika po kopcoch Bodvianskej pahorkatiny, zo zimných športov napríklad beh na lyžiach a pod.). Na druhej strane však v obci absentujú turistické ubytovne a iné zariadenia súvisiace s cestovným ruchom.

Analytická časť – SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • obec je plynofikovaná • výhodná strategická poloha obce, blízkosť miest Moldava nad Bodvou a Košice • dostatok voľnej pracovnej sily • ochota riešiť zlú ekonomickú a sociálnu situáciu miestneho obyvateľstva zo strany samosprávy • zvýšený záujem o osídľovanie a budovanie nových rodinných domov • výborná spolupráca s okolitými obcami • ochota spolupráce miestneho obyvateľstva pri rozvoji obce • multifunkčné ihrisko v obci 	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočná technická infraštruktúra- nevybudovaná kanalizácia • absencia zberného dvora • dlhodobá vysoká nezamestnanosť • zlý stav chodníkov a miestnych cestných komunikácií • absencia oddychových zón pre deti, mládež, mladé rodiny, matky na materskej dovolenke a pre dôchodcov • absencia detského ihriska • zlý stav rigolov • nedostatočná prevencia voči kriminalite a iným možným protispoločenským konaniam • pokles kvality života v regióne spôsobený stagnáciou lokálneho priemyslu • nízka úroveň kultúrno-spoločenského a športového vyžitia • nedostatok vlastných finančných zdrojov obce na financovanie rozvojových a investičných projektov

Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • využitie čerpania štrukturálnych fondov EÚ • potenciál obce v oblasti cestovného ruchu • rozšírenie miestnych komunikácií na nové investičné územia v katastri obce, na ktorých sa uskutočňuje výstavba rodinných domov • znalosť regiónu • strategické postavenie obce • zvýšenie bezpečnosti obce prostredníctvom kamerového systému 	<ul style="list-style-type: none"> • negatívne sociálne prostredie • ekonomicky stagnujúci región – pretrvávajúce negatívne dopady hospodárskej krízy • slabá osвета v oblasti ochrany životného prostredia • nárast produkcie komunálneho odpadu • dlhodobá vysoká nezamestnanosť

Strategická časť

Kapitola je zameraná na stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifík. Určuje hlavné ciele a priority rozvoja obce pri rešpektovaní princípov regionálnej politiky v záujme dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia.

Strategická časť Programu rozvoja obce Peder na roky 2015 – 2022 priamo nadväzuje na analytickú časť, ktorá cez popísané oblasti predstavuje komplexnú analýzu obce. Predkladaná časť PRO sa zameriava na stratégiu rozvoja obce Peder, so zohľadnením tvrdých dát (Štatistický úrad, výstupy z dotazníkov), ale aj relevantných informácií získaných od miestnych aktérov cez tzv. mäkké dáta (očakávania obyvateľov samosprávy).

Vychádzajúc zo skúseností a relevantnej dokumentácie, ktorá stojí za vytvorením PRO každej obce je pre definovanie obecnej rozvojovej stratégie nevyhnutné pochopiť aj prognostické varianty rozvoja územných celkov vyššej úrovne. Tie je potrebné zapracovať nielen z hľadiska strednodobého, ale aj dlhodobého horizontu. Tieto východiská prognózy budúceho vývoja sú prezentované v strategických dokumentoch národnej a nadnárodnej úrovne. Najvyšší dokument predstavuje Stratégia Európa 2020, ktorá sa premieta aj do opatrení regionálnej politiky, podporujúcich rozvoj jednotlivých regiónov Slovenska. Ide o víziu európskeho sociálneho trhového hospodárstva v 21. storočí, definuje ciele, ktoré sa majú do roku 2020 naplniť pričom stanovuje ukazovatele na hodnotenie jednotlivých cieľ. Základom tejto stratégie sú tri vzájomne sa dopĺňajúce priority, ktoré je možné preniesť aj na lokálnu úroveň – úroveň obcí:

- 1. Inteligentný rast** – vytvorenie hospodárstva založeného na znalostiach a inovácii,
- 2. Udržateľný rast** – podpora ekologickejšieho a konkurencieschopnejšieho hospodárstva, ktoré efektívne využíva zdroje,
- 3. Inkluzívny rast** – podpora hospodárstva s vysokou mierou zamestnanosti, ktoré zabezpečí sociálnu a územnú súdržnosť.

Pri spracovaní Strategickkej časti PRO obce Peder boli v plnej miere akceptované najvýznamnejšie rozvojové dokumenty týkajúce sa územia obce – Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2014-2020, ako aj s Národná stratégia regionálneho rozvoja SR (schválený uznesením Vlády SR č. 222 zo 14. mája 2014), Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja, Územný plán Košického samosprávneho kraja pričom kľúčovým dokumentom, ktorý vymedzuje rámec strategickkej časti je zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

Zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja definuje Program rozvoja obce nasledovne v § 8:

Program rozvoja obce

(1) Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

(2) Vypracovanie programu rozvoja obce zabezpečuje obec pri uplatnení partnerstva.

(3) Program rozvoja obce vytvorený v rámci partnerstva pozostáva z:

a) analytickej časti, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) strategickej časti, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) programovej časti, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

d) realizačnej časti, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) finančnej časti, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

(4) Aktualizácia programu rozvoja obce sa vypracúva podľa potreby.

(5) Program rozvoja obce a jeho aktualizáciu schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

(6) Schválenie programu rozvoja obce a príslušnej územnoplánovacej dokumentácie, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis, je podmienkou na predloženie žiadosti obce o poskytnutie dotácie zo štátneho rozpočtu a z doplnkových zdrojov podľa § 4 ods. 2.

Pôsobnosť obcí pri podpore regionálneho rozvoja zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja definuje nasledovne v § 12:

Obec vo svojej pôsobnosti na účely podpory regionálneho rozvoja

a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,

b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí, pravidelne ho monitoruje a každoročne do 31. mája zasiela príslušnému vyššiemu územnému celku správu o jeho plnení a zabezpečuje súlad programu

rozvoja obce alebo spoločného programu rozvoja obcí s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,

c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program rozvoja obce,

d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,

e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,

f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,

g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Súčasťou predloženej strategickej časti dokumentu je strategická vízia, formulácia a návrh stratégie rozvoja a formulácia cieľov v hospodárskej, sociálnej a environmentálnej oblasti.

Strategická vízia a strategický cieľ obce

Vízia predstavuje očakávaný stav, ktorý má obec zo strednodobého hľadiska dosiahnuť. Definuje rámec pre vymedzenie strategických cieľov a priorít na obdobie budúcich 8 rokov pričom popisuje aj postupy na ich dosiahnutie. Vízia obce Peder predstavuje opis ideálneho stavu, ktorý si obyvatelia obce prajú dosiahnuť a aktívnym systematickým prístupom sa chcú blížiti k jej naplneniu.

Na základe komplexnej analýzy východiskového (súčasného) stavu obce, súboru kvalitatívnych a kvantitatívnych dát, analýzy silných a slabých stránok územia, identifikácie hlavných faktorov smerujúcich k rozvoju územia, pochopením väzieb územia, zohľadnením faktorov podporujúcich rast, resp. rozvoj územia, ako aj na základe funkcií, ktoré obec v súčasnosti plní, **strategická vízia** obce Peder je formulovaná nasledovne:

„Obec Peder je zdravou obcou - miestom s kvalitným prostredím pre život, pričom využíva svoje danosti na prospech trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja a je sebavedomým členom Košického samosprávneho kraja.“

Naplnenie vízie vychádza z predpokladu naplnenia strategického cieľa obce, ktorý je možno zadefinovať nasledovne:

„Aktívnym cieľovo orientovaným prístupom na základe využitia vnútorného potenciálu obce a všetkých možností jej rozvoja neustále zvyšovať kvalitu života obyvateľov, tak aby sa obec stala atraktívnym a zdravým prostredím pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja obce“.

Stratégia rozvoja

Zámerom tejto časti programu je zdefinovať priority a opatrenia, ktoré s určitou povedú priamo k naplneniu stanovenej vízie, pričom tieto priority a návrhy nemusia spadať len do kompetencie obce. V tejto časti je dôležité ich explicitne vymedziť a pomenovať tak, aby ich bolo možné zapracovať do plánu plnenia. Pri opatreniach, ktoré nie sú priamo v kompetencii obce, je dôležité aby boli presne sformulované do takej podoby, v akej ich obec bude môcť začleniť do vyšších strategických zámerov napr. samosprávneho kraja.

Stratégia rozvoja obce Peder vychádza z aktualizovanej Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky a nadväzuje na Priority a ciele stratégie rozvoja Košického kraja, kde sa uvádza, že „Košický kraj je ostatný vidiecky, pomaly rastúci región SR, s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti, vysokým stupňom pripravenosti na inovácie, priemerne atraktívny a konkurencieschopný, ale rozvíjajúci sa a konvergujúci mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Maďarskou republikou a Ukrajinou“.

Naplnenie dlhodobej vízie a dosiahnutie strategického cieľa národnej stratégie je rozložené do piatich prioritných oblastí, ktoré by sa mali stať jej základnými piliermi realizácie. Základné prioritné oblasti sú vymedzené nasledovne:

Prioritná oblasť 1 : Veda, výskum a inovácie

Prioritná oblasť 2 : Ľudské zdroje

Prioritná oblasť 3 : Zamestnanosť

Prioritná oblasť 4 : Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

Prioritná oblasť 5 : Životné prostredie - zmeny klímy, obnoviteľné energetické zdroje

Vyššie uvádzané prioritné oblasti Národnej stratégie regionálneho rozvoja (zároveň 5 prioritných oblastí KSK) je premietnutých do navrhovaných priorit v stratégii rozvoja obce, pričom sú prispôsobené podmienkam obecnej samosprávy tak, že PO 1, 3,4 z Národnej stratégie RR sú v PRO zjednotené do Prioritnej oblasti Hospodárska politika, PO 2 predstavuje v PRO Prioritnú oblasť Sociálna politika a PO 5 predstavuje oblasť Environmentálna politika.

Pre naplnenie definovanej vízie si obec Peder stanovila tri hlavné rozvojové oblasti a v rámci nich nasledovné priority:

HOSPODÁRSKA OBLASŤ	Technická infraštruktúra
	Dopravná infraštruktúra
	Cestovný ruch
	Partnerská spolupráca s inými subjektmi
SOCIÁLNA OBLASŤ	Rozvoj bývania
	Sociálna infraštruktúra
	Školstvo, kultúra a šport
	Obecné (verejné) priestory a služby
	Zamestnanosť v obci
ENVIRONMENTÁLNA OBLASŤ	Ochrana ŽP a majetku obyvateľov obce
	Odpadové hospodárstvo
	Protipovodňové opatrenia

A.) **Hospodárska oblasť** – táto prioritná oblasť pozostáva zo štyroch priorít:

- ✓ technická infraštruktúra (dobudovanie základnej technickej infraštruktúry - kanalizácia, verejné osvetlenie, kamerový systém, technické vybavenie pre hasičský zbor v obci),
- ✓ dopravná infraštruktúra (rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií, rekonštrukcia chodníkov),
- ✓ cestovný ruch (podpora cestovného ruchu v obci, výstavba cyklochodníkov a cyklotrás),
- ✓ partnerská spolupráca s inými subjektmi (spolupráca s okolitými obcami, podpora cezhraničnej spolupráce, blízkosť hranice s Maďarskom, spolupráca s miestnymi podnikateľmi a možnými investormi napríklad pre oblasť cestovného ruchu).

B.) **Sociálna oblasť** – prioritná oblasť pozostávajúca z piatich rozvojových priorít:

- ✓ rozvoj bývania (podpora výstavby nových rodinných domov, podpora bytovej výstavby),
- ✓ sociálna infraštruktúra (podpora budovania príp. rekonštrukcie zariadení občianskej vybavenosti, podpory rodiny a podpora sociálnych služieb v obci),
- ✓ školstvo, kultúra a šport (rekonštrukcia materskej školy a základnej školy, príp. rekonštrukcia kultúrnych a športových zariadení – detské ihrisko, futbalový štadión, vytvorenie oddychových zón pre deti, mládež, mladé rodiny, matky na materskej dovolenke, dôchodcov, podpora kultúrnych a športových podujatí v obci),
- ✓ obecné (verejné) priestory a služby (rekonštrukcia a údržba verejných priestranstiev, zlepšovanie služieb obce smerom k obyvateľom a pod.),

- ✓ zamestnanosť v obci (zlepšiť zamestnanosť a zvýšiť životnú úroveň obyvateľov žijúcich v obci).

C.) Environmentálna oblasť - tretia prioritná oblasť pozostáva z troch rozvojových priorít:

- ✓ ochrana životného prostredia a majetku (boj proti čiernym skládkam zavedením kamerového systému, fotopascí a pod.),
- ✓ odpadové hospodárstvo (skvalitňovanie triedeného zberu odpadov),
- ✓ protipovodňové opatrenia (rekonštrukcia rigolov).

Zadefinovanú strategickú víziu rozvoja bude obec naplňať cez vyššie uvádzané definovanie priorít, ktoré sú rozpracované v programovej časti dokumentu do jednotlivých opatrení a následne do projektov tvorených konkrétnymi aktivitami. Naplnenie strategického cieľa obce sa dosiahne naplnením uvedených cieľov a k nim priradených opatrení:

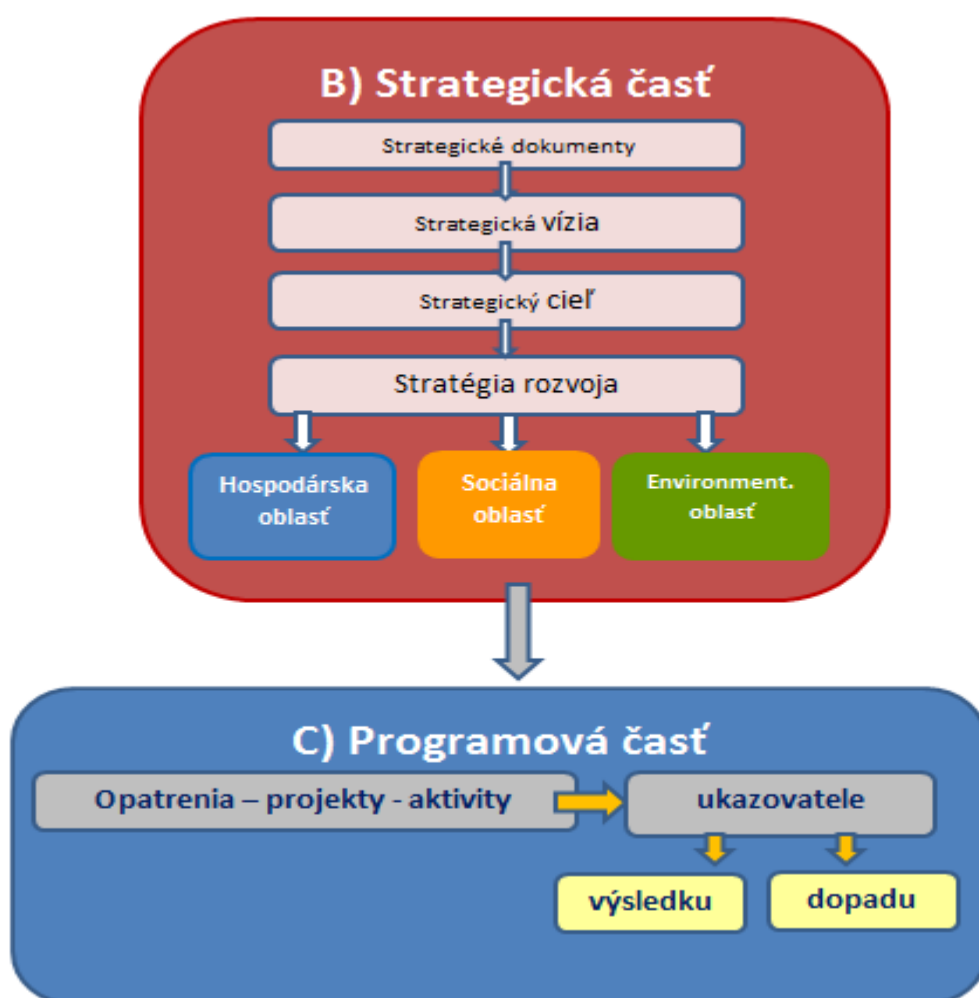
Hierarchia rozvojových cieľov

VÍZIA			
Obec Peder je zdravou obcou - miestom s kvalitným prostredím pre život, pričom využíva svoje danosti na prospech trvalo udržateľného hospodárskeho, sociálneho a územného rozvoja a je sebedovomým členom Košického samosprávneho kraja			
STRATEGICKÝ CIEĽ			
Aktívnym cieľovo orientovaným prístupom na základe využitia vnútorného potenciálu obce a všetkých možností jej rozvoja neustále zvyšovať kvalitu života obyvateľov, tak aby sa obec stala atraktívnym a zdravým prostredím pri rešpektovaní princípov trvalo udržateľného rozvoja obce			
Prioritná oblasť	Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Globálny cieľ	<i>Rozširovať a naplňať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry a podporovať miestne hospodárstvo.</i>	<i>Podpora skvalitnenia občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce a celkové zvýšenie kvality života v obci</i>	<i>Zaistenie kvalitného životného prostredia pre obyvateľov obce ako nevyhnutný predpoklad života v „zdravej obci“.</i>
Priority	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Technická infraštruktúra ▪ Dopravná infraštruktúra ▪ Cestovný ruch ▪ Partnerská spolupráca 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Rozvoja bývania ▪ Sociálna infraštruktúra ▪ Školstvo, kultúra a šport ▪ Obecné (verejné) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ochrana ŽP a majetku obyvateľov obce ▪ Odpadové hospodárstvo ▪ Protipovodňové opatrenia

	s inými subjektmi	priestory a služby ▪ Zamestnanosť v obci	
Opatrenia	1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce 1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry 1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu 1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce	2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci 2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci 2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci 2.4 Zníženie vysokej miery nezamestnanosti v obci	3.1 Prevencia pred povodňami 3.2 Podpora zhodnocovania odpadov 3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam

Programová časť

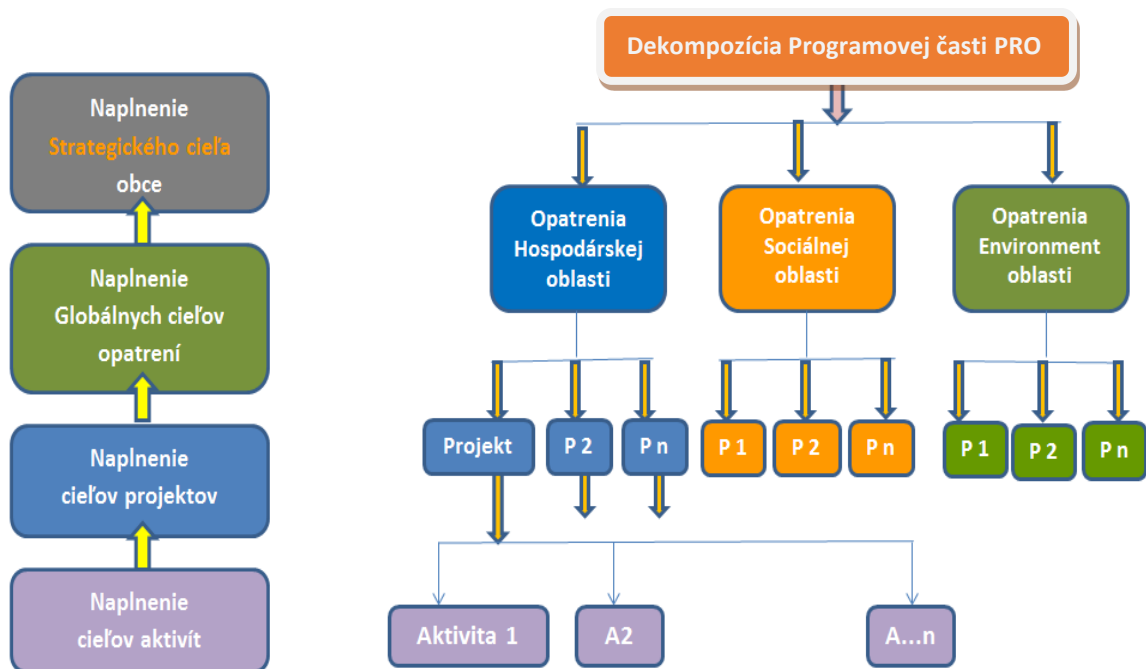
Programová časť PRO vychádza zo strategickej časti a priamo nadväzuje na opatrenia vedúce k naplneniu stratégie rozvoja. V programovej časti sa opatrenia rozčleňujú na čiastkové projekty a tie sú zas členené na konkrétne aktivity, ktorých realizácia povedie k naplneniu cieľov jednotlivých projektov.

Pre každú z troch prioritných oblastí stratégie rozvoja bol vypracovaný súbor opatrení vedúcich k naplneniu cieľa prioritnej oblasti prostredníctvom projektov, pričom najnižšia úroveň je reprezentovaná úrovňou aktivít.

Predložená programová časť sa zameriava na:

- opatrenia dekomponované na projekty, ktorých plnenie je zabezpečené prostredníctvom konkrétnych aktivít
- súbor ukazovateľov - výsledku a dopadu s uvedením východiskovej a cieľovej hodnoty.

Opatrenia, projekty a aktivity podľa prioritných oblastí

Konkrétne projekty a aktivity, ktoré obec plánuje v strednodobom horizonte realizovať, sú uvedené v nasledujúcom formulári. Aktivity, ktoré budú realizované formou projektového zámeru, sú uvedené ako Projekt. Jednotlivé činnosti, ktoré sa neplánujú realizovať formou projektového zámeru, sú v tabuľke uvedené ako Aktivita.

Vychádzajúc z Partnerskej dohody SR, kde sa na str. 38 uvádza, že „pre rozvoj obcí a miestny rozvoj je potrebné smerovať investície do drobnej infraštruktúry (rozvoj podnikania a vidieckeho cestovného ruchu), miestnych služieb, vytváranie podmienok pre komunitnú/podnikateľskú činnosť (využitie nevyužívaných objektov v obciach) a podporu miestnej zamestnanosti“, definovala **obec Peder projektové zámery pre roky 2015-2022** spadajúce pod tri prioritné oblasti nasledovne:

Formulár P1: Prehľad opatrení, projektov a aktivít podľa prioritných oblastí

Prioritná oblasť 1: Hospodárska oblasť	
Globálny cieľ: Rozširovať a naplňať vnútorný potenciál územia obce, založený na dobudovaní dopravnej a technickej infraštruktúry a podporovať miestne hospodárstvo	
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: Vybudovanie miestnej kanalizácie s ČOV 	
Aktivity:	
<i>Výstavba splaškovej a dažďovej kanalizácie</i>	
<i>Vybudovanie kanalizačných prípojok</i>	
<i>Výstavba ČOV</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: Rekonštrukcia verejného osvetlenia 	
Aktivity:	
<i>Rekonštrukcia verejného osvetlenia, výmena svietidiel za LED technológiu</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: Optické pripojenie v obci 	
Aktivity:	
<i>Inštalácia optického káblu v obci</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: Káblová televízia v obci 	
Aktivity:	
<i>Zavedenie káblovej televízie v obci</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: Rozšírenie kamerového systému 	
Aktivity:	
<i>Zakúpenie, inštalácia kamerového systému</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: Rekonštrukcia obecného rozhlasu 	
Aktivity:	
<i>Realizácia revízie technického stavu obecného rozhlasu</i>	
<i>Modernizácia obecného rozhlasu</i>	
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií 	
Aktivity:	
<i>Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií</i>	
<i>Položenie asfaltového povrchu</i>	
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: Rekonštrukcia chodníkov 	
Aktivity:	
<i>Rekonštrukcia chodníkov</i>	
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu	
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: Výstavba cyklochodníkov a cyklotrasy 	
Aktivity:	
<i>Vybudovanie cyklochodníka</i>	
<i>Vybudovanie cyklotrasy</i>	
<i>Zabezpečenie značenia, oddychových zón a odpočívadiel</i>	
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce	
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce 	
Aktivity:	
<i>Rozvoj spolupráce s inými subjektmi: obce, mestá, podnikatelia, investori</i>	
<i>Aktívna účasť na projektoch cezhraničnej spolupráce</i>	
Prioritná oblasť 2: Sociálna oblasť	
Globálny cieľ: Podpora skvalitnenia občianskej, športovej a kultúrnej vybavenosti obce a celkové zvýšenie kvality života v obci	
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci	
<ul style="list-style-type: none"> • Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby 	

Aktivity:
Vysporiadanie pozemkov pre výstavbu rodinných domov
Zabezpečenie základnej infraštruktúry (cesty, chodníky, kanalizácia, vodovod, elektrické pripojenie, osvetlenie)
• Projekt: Podpora bytovej výstavby
Aktivity:
Vysporiadanie pozemkov
Vypracovanie projektovej dokumentácie
Bytová výstavba
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci
• Projekt: Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice a zabezpečenie technického vybavenia
Aktivity:
Kompletná rekonštrukcia požiarnej zbrojnice
Zabezpečenie technického vybavenia
• Projekt: Rekonštrukcia obecného úradu
Aktivity:
Rekonštrukcia fasády, strechy, kúrenia, výmena okien
Zateplenie budovy
Rekonštrukcia interiéru a vybavenia
• Projekt: Rekonštrukcia kultúrneho domu
Aktivity:
Rekonštrukcia a prístavba kultúrneho domu
Zateplenie budovy
• Projekt: Rekonštrukcia domu smútku
Aktivity:
Rekonštrukcia domu smútku
Modernizácia areálu
• Projekt: Rekonštrukcia materskej školy
Aktivity:
Rekonštrukcia materskej školy
Rekonštrukcia vnútorných priestorov, sociálnych zariadení
• Projekt: Rekonštrukcia základnej školy
Aktivity:
Rekonštrukcia základnej školy
Rekonštrukcia vnútorných priestorov, sociálnych zariadení
• Projekt: Výstavba denného stacionára
Aktivity:
Vybudovanie denného stacionára
2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci
• Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí
Aktivity:
Podpora kultúrnych podujatí
Podpora športových podujatí
Podpora miestnych kultúrnych spolkov a športových klubov
• Projekt: Rozšírenie detského ihriska
Aktivity:
Rozšírenie detského ihriska, modernizácia detského ihriska
Dobudovanie amfiteátra k multifunkčnému ihrisku (tribúna cca pre 50 ľudí), oplatenie
• Projekt: Rekonštrukcia futbalového štadiónu
Aktivity:
Rekonštrukcia futbalového štadiónu
• Projekt: Obec ako Zóna oddychu

Aktivity:
Vytvorenie malých oddychových zón
Revitalizácia verejných priestranstiev a oddychových zón v zastavanej časti obce
2.4 Zníženie vysokej miery nezamestnanosti v obci
• Aktivita: Vzdelávanie zamestnancov obce
Absolvovanie odborných školení
• Aktivita: Realizácia kurzov na zvýšenie digitálnej gramotnosti obyvateľov bez ohľadu na vek
Organizovanie vzdelávacích počítačových kurzov pre strednú a staršiu generáciu
• Aktivita: Realizácia kurzu anglického jazyka
Organizovanie jazykového kurzu zameraného na základnú slovnú zásobu na úrovni začiatočník
Prioritná oblasť 3: Environmentálna oblasť
Globálny cieľ: Zaisťovanie kvalitného životného prostredia pre obyvateľov obce ako nevyhnutný predpoklad života v „zdravej obci“.
3.1 Prevencia pred povodňami
• Projekt: Protipovodňové opatrenia
Aktivity:
Rekonštrukcia rigolov
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov
• Projekt: Výstavba kompostoviska na biologický odpad
Aktivity:
Vybudovanie obecného kompostoviska
• Projekt: Výstavba zberného dvora
Aktivity:
Výstavba zberného dvora
Zabezpečenie potrebnej techniky a vozidiel na zber a separáciu odpadov
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam
• Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí
Aktivity:
Zakúpenie a inštalovanie fotopascí
Monitorovanie oblasti

Merateľné ukazovatele projektov

Súčasťou programovej časti je definovanie hodnôt ukazovateľov projektu, ktoré boli samosprávou vytýčené pre každý pripravovaný projekt. Základné členenie merateľných ukazovateľov je nasledovné:

- **Ukazovatele výstupu** označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, často vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované.
- **Ukazovatele výsledku** sú hmatateľným produktom projektu a býva objektívne overiteľným ukazovateľom cieľa projektu. Východiskovou hodnotou je absolútna hodnota výsledku ku dňu začiatku realizácie aktivít projektu stanovená ako 0 a

plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota dosiahnutá realizáciou projektu ku dňu ukončenia realizácie aktivít projektu. **Medzi výstupom a výsledkom je logická väzba.**

- **Ukazovatele dopadu** vyjadrujú dlhodobý efekt projektu a budú merané v horizonte niekoľkých rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Východiskovou hodnotou je tak ako aj pri ukazovateľoch výsledku absolútna hodnota dopadu v roku ukončenia realizácie aktivít projektu a plánovanou hodnotou bude absolútna hodnota, dosiahnutá za obdobie 5 bežných rokov po ukončení realizácie aktivít projektu. Ukazovatele dopadu predstavujú dôsledok zrealizovaných aktivít projektu.

Pre projekty uvádzané v rámci predkladaného PRO obce Peder budú sledované ukazovatele:

- ukazovatele výsledku
- ukazovatele dopadu
- ukazovatele výstupu (uvádzané pre činnosti charakterizované iba ako „Aktivity“ – tie, ktoré nespádajú pod projektový zámer)

Formulár P2: Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PRO

Typ ukazovateľa	Názov Ukazovateľa	Informačný odkaz	Merná jednotka	Východisková hodnota	Cieľová hodnota
				2015	2022
Prioritná oblasť 1: Hospodárska oblasť					
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce					
Dopad	Počet obyvateľov pripojených na kanalizáciu	Obec	počet	0	450
Výsledok	Kanalizačné prípojky	Obec	počet	0	150
Výsledok	Výmena bodov verejného osvetlenia	Obec	počet	0	100
Výsledok	„Optické pripojenie obce“	Obec	počet	0	1
Dopad	Počet obyvateľov využívajúcich optické pripojenie	Obec	počet	0	450
Dopad	Počet obyvateľov využívajúcich káblovú televíziu	Obec	počet	0	450
Výsledok	Počet bezpečnostných kamier v obci	Obec	počet	0	20
Dopad	Zmodernizovaný obecný rozhlas	Obec	počet	0	1
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry					
Výsledok	Zrekonštruované miestne cestné komunikácie	Obec	m	0	3000
Výsledok	Zrekonštruované chodníky	Obec	m	0	4000
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu					
Výsledok	Vybudované cyklochodníky	Obec	m	0	5000
Výsledok	Vybudovaná cyklotrasy	Obec	m	0	5000
Výsledok	Osadené označenia cyklochodníkov	Obec	počet	0	2
Výsledok	Vytvorené odpočívadlá	Obec	počet	0	2
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce					
Výsledok	Schválené projekty cezhraničnej spolupráce	Obec	počet	0	2

Dopad	Nová partnerská spolupráca s obcami	Obec	počet	0	3
Dopad	Spolupráca obce s podnikateľskými subjektami	Obec	počet	0	2
Prioritná oblasť 2: Sociálna oblasť					
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci					
Dopad	Počet novovzniknutých domov v obci	Obec	počet	0	20
Dopad	Počet novovzniknutých bytových jednotiek v obci	Obec	počet	0	17
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci					
Výsledok	Zrekonštruovaná požiarna zbrojnica	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zrekonštruovaný obecný úrad	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zrekonštruovaný kultúrny dom	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zrekonštruovaný dom smútku vrátane okolia	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zrekonštruovaná materská škola	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zrekonštruovaná základná škola	Obec	počet	0	1
Výsledok	Denný stacionár	Obec	počet	0	1
2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského vyžitia v obci					
Dopad	Počet podporených/zrealizovaných kultúrnych podujatí	Obec	počet	0	20
Dopad	Počet podporených/zrealizovaných športových podujatí	Obec	počet	0	15
Dopad	Počet návštevníkov kultúrnych a športových podujatí mimo obce	Obec	počet	0	200
Výsledok	Detské ihrisko, amfiteáter	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zrekonštruovaný futbalový štadión	Obec	počet	0	1
Výsledok	Počet vytvorených „zón oddychu“	Obec	počet	0	2
2.4 Zníženie vysokej miery nezamestnanosti v obci					
Výsledok	Počet zrealizovaných vzdelávacích kurzov	Obec	počet	0	5
Výsledok	Počet účastníkov kurzu	Obec	počet	0	50
Dopad	Počet účastníkov úspešne etablovaných na trhu práce po absolvovaní kurzu	Obec	počet	0	10
Prioritná oblasť 3: Environmentálna oblasť					
3.1 Prevencia pred povodňami					
Dopad	Zrekonštruované rigoly	Obec	m	0	1400
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov					
Výsledok	Obecné kompostovisko	Obec	počet	0	1
Výsledok	Zberný dvor	Obec	počet	0	1
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam					
Výsledok	Zakúpené fotopasce	Obec	počet	0	3
Dopad	Zlikvidované čierne skládky	Obec	počet	0	3

Realizačná časť

Realizačná časť sa venuje postupom inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia programu rozvoja obce, systému monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce na základe stanovených merateľných ukazovateľov, ako aj vecnému a časovému harmonogramu realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

Osnova realizačnej časti PRO obce Peder je nasledovná:

- Akčný plán obce
- Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PRO a administratívna podpora
- Komunikačná stratégia obce
- Návrh systému monitorovania a hodnotenia

Akčný plán obce

Akčný plán vyplýva zo stratégie, tvorí jej kľúčovú časť a bude realizovaný prostredníctvom konkrétnych, vopred zadaných projektov a aktivít. Jeho náplňou sú predpokladané termíny plnenia jednotlivých úloh, pričom je v ňom uvádzaná konkrétna inštitúcia zodpovedná za ich naplnenie. Nevyhnutnou súčasťou akčného plánu sú vždy aj predpokladané zdroje financovania.

Formulár R1: Akčný plán

Akčný plán 2015-2022

Opatrenie, aktivita	Termín	Zodpovedná inštitúcia	Financovanie (EUR)	Ukazovateľ výstupu
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce				
Projekt: Vybudovanie miestnej kanalizácie s ČOV	2016-2022	obec	1,5 mil.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Rekonštrukcia verejného osvetlenia	2017	obec	90 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Optické pripojenie v obci	2017-2018	obec	20 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Káblová televízia v obci	2017-2018	obec	20 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Rozšírenie kamerového systému	2019	obec	15 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Rekonštrukcia obecného rozhlasu	2017	obec	15 tis.	<i>Formulár P2*</i>
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry				
Projekt: Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií	2016-2022	obec	350 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Rekonštrukcia chodníkov	2016-2022	obec	140 tis.	<i>Formulár P2*</i>
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu				
Projekt: Výstavba cyklochodníkov a cyklotrasy	2017-2022	obec	120 tis.	<i>Formulár P2*</i>
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce				
Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce	2016-2020	obec	50 tis.	<i>Formulár P2*</i>
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci				
Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby	2016-2022	obec	140 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Podpora bytovej výstavby	2016-2022	obec	140 tis.	<i>Formulár P2*</i>
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry, služieb a bezpečnosti v obci				
Projekt: Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice a zabezpečenie technického vybavenia	2017	obec	150 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Rekonštrukcia obecného úradu	2016	obec	200 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Rekonštrukcia kultúrneho domu	2016	obec	750 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Rekonštrukcia domu smútku	2016	obec	120 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Rekonštrukcia materskej školy	2016	obec	150 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Rekonštrukcia základnej školy	2016	obec	150 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Výstavba denného stacionára	2017-2018	obec	300 tis.	<i>Formulár P2*</i>
2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského využitia v obci				
Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí	2016-2020	obec	100 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Rozšírenie detského ihriska	2016	obec	160 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Rekonštrukcia futbalového štadiónu	2016-2017	obec	250 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Obec ako Zóna oddychu	2016-2017	obec	100 tis.	<i>Formulár P2*</i>

2.4 Zníženie vysokej miery nezamestnanosti v obci				
Aktivita: Vzdelávanie zamestnancov obce	2018	obec	5 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Aktivita: Realizácia kurzov na zvýšenie digitálnej gramotnosti obyvateľov bez ohľadu na vek	2018	obec	10 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Aktivita: Realizácia kurzu anglického jazyka	2018	obec	10 tis.	<i>Formulár P2*</i>
3.1 Prevencia pred povodňami				
Projekt: Protipovodňové opatrenia – rigoly	2016-2020	obec	600 tis.	<i>Formulár P2*</i>
3.2 Podpora zhodnocovania odpadov				
Projekt: Výstavba kompostoviska na biologický odpad	2017	obec	50 tis.	<i>Formulár P2*</i>
Projekt: Výstavba zberného dvora	2017	obec	120 tis.	<i>Formulár P2*</i>
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam				
Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí	2016	obec	2 tis.	<i>Formulár P2*</i>

*Finálne hodnoty ukazovateľov priradené pre jednotlivé opatrenia (projekty, aktivity) sú uvedené vo Formulári P2 - Zoznam ukazovateľov cieľov/prioritných oblastí PRO

Organizačno-inštitucionálne zabezpečenie plnenia PRO a administratívna podpora

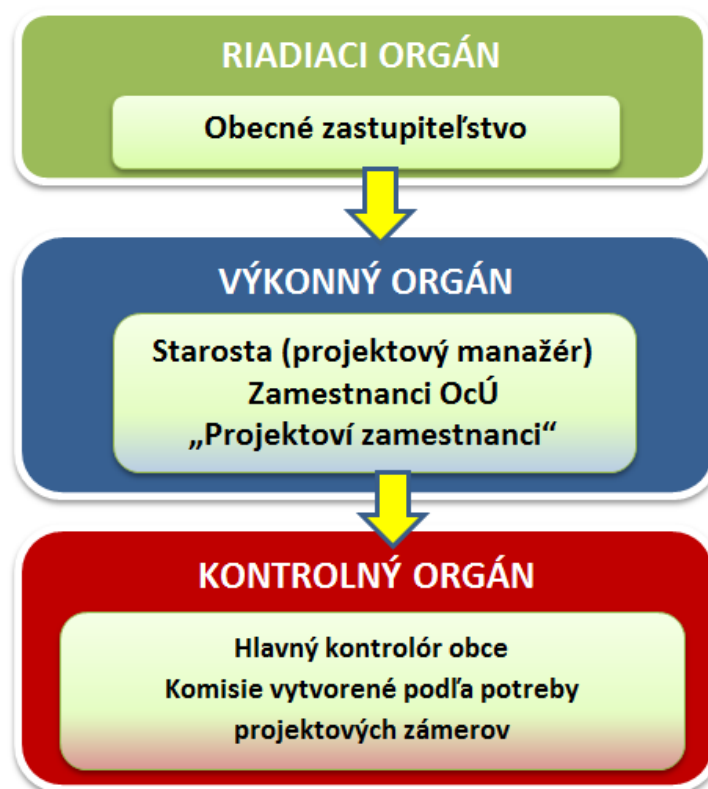
Hlavnými spoluriešiteľmi (z pohľadu PRO - partnermi) sú najmä miestni aktéri – obyvatelia obce Peder. V procese prípravy PRO bol navrhnutý dotazník, cieľom ktorého bolo získanie názorov občanov obce na rôzne témy týkajúce sa života v obci. Takto sa obyvatelia obce mohli stať priamymi spolutvorcami PRO a tým aj budúceho rozvoja obce Peder. V procese záverečného spracovania PRO miestni obyvatelia spolu s poslancami a zamestnancami obecného úradu aktívne pristupovali k prerokovaniu finálneho návrhu PRO obce, s dôrazom na definovanie strategickej časti dokumentu.

Inštitucionálne zabezpečenie

Strategická časť dokumentu ponúka prierezový prehľad o pripravovaných projektoch a aktivitách obce v období 2015 -2022. Široký rámec navrhovaných projektov a aktivít si bude vyžadovať zodpovednú prípravu zo strany obce, nielen čo sa týka zostavenia odborných tímov, ktoré budú zabezpečovať vecnú náplň projektov, ale aj silnú administratívnu podporu tzv. realizačný tím, ktorý bude zložený zo zamestnancov obecného úradu a podpory z externého odborného prostredia.

Jedným z dôvodov, prečo sa bude organizačnej podpore projektov na začiatku implementačného obdobia 2015 – 2022 venovať zvýšená pozornosť, je náročnosť týchto projektov. Administratívne zaťaženie spojené s projektovou dokumentáciou, verejným obstarávaním a následným nákupom kladie enormné nároky na koordináciu, ktorá v istých momentoch môže zlyhávať a veľakrát vyúsťuje do nemalých problémov, ktoré následne majú vplyv na celkový harmonogram realizácie projektu. S týmto problémom súvisí aj počet riešiteľov, ktorí dosiahnuté výsledky v rámci svojich aktivít podávajú ďalej, rešpektujúc prepojenie na výsledky iných aktivít v projekte či ďalších riešiteľov. S ohľadom na predchádzajúce skúsenosti obce a poddimenzovanie ľudských kapacít na obecnom úrade bude potrebné **spolupracovať s odbornými externými poradcami**, pričom realizácia projektov bude vždy rozdelená do parciálnych cieľov. Parciálne ciele budú reprezentované mini - projektmi s vlastnými postupmi a cieľmi. Touto vhodne zvolenou organizačnou podporou dokážeme sprehľadniť celý proces projektového riadenia a viesť realizačný aj odborný tím efektívnou cestou bez plytvania času, financiami a ďalšími zdrojmi.

Riadiacim orgánom PRO na úrovni obce bude **obecné zastupiteľstvo**. Výkonným orgánom PRO na úrovni obce bude **starosta**, ktorého kompetencie a zodpovednosti z pohľadu projektového riadenia budú obsahovať hlavne zodpovednosť za systém riadenia PRO - systém čerpania dotácií, využívania úverových zdrojov a účinné, efektívne a hospodárne čerpanie štrukturálnych fondov. Výkonnou zložkou sú aj pracovníci obecného úradu či tzv. projektoví zamestnanci na dobu určitú – zamestnaní podľa potrieb konkrétneho projektu na obdobie trvania projektu.

Funkciu kontrolného orgánu obce zabezpečí **hlavný kontrolór obce** prípadne príslušné **komisie vytvorené podľa potrieb jednotlivých rozvojových zámerov**.

Do realizácie jednotlivých opatrení a aktivít budú podľa potreby a relevantnosti zapájané aj ďalšie subjekty – obyvatelia obce, podnikatelia, mimovládne organizácie ako aj partneri na úrovni mikroregiónu, regiónu či VÚC.

Realizácia naplánovaných projektov obce v období 2015 – 2022 si bude vyžadovať systematickosť na všetkých úrovniach a vo všetkých zložkách projektového riadenia.

Úlohou inštitucionálneho zabezpečenia PRO bude zaistiť koordinovaný postup pri efektívnom, hospodárnom a účinnom spôsobe riadenia projektových zámerov:

- optimálne rozloženie zdrojov
- efektívne a oprávnené čerpanie finančných prostriedkov
- zabránenie duplicite vykonávaných činností, odstránenie nepokrytých činností a zabránenie prelínaniu zdrojov
- koordinovaný prístup v rozdelení konkrétnych úloh
- zabezpečenie priamych informačných tokov
- prijímanie okamžitých nápravných opatrení

Zároveň si obec kladie za cieľ zohľadňovať pripomienky a názory poslancov, zamestnancov obecného úradu partnerov a verejnosti. Dokument PRO obce je preto **živým dokumentom**, ktorý do budúcnosti ráta s možnými aktualizáciami.

Obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje celý dokument PRO raz ročne vyhodnocuje jeho plnenie. Zároveň zodpovedá za schválenie nutného spolufinancovania projektov v procese ich prípravy. Obecné zastupiteľstvo bude zároveň schvaľovacím orgánom pre vypracované hodnotiace a monitorovacie správy, ktoré obec, ako prijímateľ dotácie, bude v stanovených termínoch predkladať poskytovateľovi dotácie.

Komunikačná stratégia obce

Tak ako v každej oblasti života obce, aj pri rozvoji komunikácie je potrebné zohľadňovať reálne potreby občanov a možnosti samosprávy.

Komunikačná stratégia obce Peder vychádza zo skutočnosti, že kvalita poskytovaných informácií bude mať vplyv na spokojnosť jej občanov, ako aj zo skutočnosti, že úlohou samosprávy je zabezpečiť **vzájomnú komunikáciu s občanmi**. To znamená, že okrem poskytovania aktuálnych informácií a zabezpečenia ich dostupnosti pre občanov, je potrebné zaistiť aj spätnú väzbu verejnosti. Z pohľadu miesta, kde komunikácia v samospráve prebieha, hovoríme o dvoch formách komunikácie:

- interná komunikácia – vo vnútri samosprávy,
- externá komunikácia – na území obce a mimo nej.

Hlavnými cieľovými skupinami v komunikácii obce sú:

- interná komunikácia – zamestnanci OcÚ a poslanci OcÚ,
- externá komunikácia – občania obce, spolupracujúci podnikatelia, návštevníci, zamestnanci okolitých obecných úradov.

Samospráva využíva viacero komunikačných prostriedkov:

- prioritne je pre komunikáciu s občanmi určená **webová stránka obce**, ktorá zabezpečuje okamžitú dostupnosť informácií,
- vzhľadom na počet obyvateľov obce je možné využívať aj **priamu - osobnú komunikáciu**,
- ďalším prostriedkom poskytovania informácií je **úradná tabuľa** či **obecný rozhlas**,
- poslednou formou komunikácie je priama **účasť verejnosti na zasadnutiach obecného zastupiteľstva**.

Zo skúseností obce možno konštatovať, že mladšie a stredné vekové kategórie obyvateľov obce dávajú prednosť komunikácii prostredníctvom web stránky, pričom staršie vekové kategórie preferujú priamu komunikáciu či prijímanie informácií prostredníctvom obecného rozhlasu.

Publicita projektov obce

Podľa pokynov poskytovateľov dotácií, či nimi vydávaných Manuálov pre Informovanie a publicitu, je obec zodpovedná za zabezpečenie informovania odbornej a širokej verejnosti o nenávratnej finančnej pomoci poskytnutej z fondov EÚ. Publicita si podľa typu investície (projektu) bude vyžadovať rôzne spôsoby realizácie. Obec má povinnosť zabezpečiť, aby informácie o poskytnutej podpore boli odovzdávané všetkým zapojeným stranám. Dôraz sa kladie na čo najširšiu publicitu, ktorej zrealizovanie potom musí obec adekvátne zdokladovať. Pri realizácii jednotlivých projektov bude obec na komunikáciu – v závislosti od typu projektu a veľkosti investície - využívať tieto formy publicity:

- Veľkoplošnú reklamnú tabuľu (počas realizácie projektu)
- Trvalo vysvetľujúcu informačnú tabuľu (spravidla po ukončení projektu)
- Informačné plagáty, bulletiny
- Obecný rozhlas
- Propagačné a informačné predmety
- Informačné materiály a dokumenty - pri organizácii konferencií, kurzov, workshopov bude informácia o podpore projektov uvádzaná na všetkých pozvánkach, prezenčných listinách a pod.

Prostredníctvom uvádzanej komunikačnej stratégie bude počas obdobia realizácie PRO 2015 - 2022 prebiehať komunikácia s obyvateľmi s cieľom naplniť zadané očakávania obyvateľov o rozvoji obce.

Návrh systému monitorovania a hodnotenia

Monitorovanie je pre účely predloženého PRO chápané ako systematický proces zberu, triedenia, vyhodnocovania a uchovávanía relevantných informácií celého projektového tímu (realizačného aj odborného) o vecnom a finančnom plnení aktivít PRO. **Cieľom monitorovania nebude len porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom, ale aj celkový priebeh napĺňania stanoveného časového harmonogramu a zadefinovaných výstupov.**

Plnenie systému monitorovania a hodnotenia v praxi

Obec bude raz ročne zbierať, vyhodnocovať a spracovávať návrhy, doplnenia a pripomienky poslancov, zamestnancov obecného úradu, zainteresovaných partnerov a verejnosti. Po spracovaní získaných informácií do jednotnej podoby bude obecnému zastupiteľstvu predložené hodnotenie PRO za predchádzajúci rok a návrh na zapracovanie aktualizácií prípadne doplnení.

Monitorovanie Programu rozvoja obce bude nadväzovať na Formulár P2 – ukazovatele výstupu, výsledku a dopadu projektu a bude vykonávaný priebežne počas celého trvania PRO jednak na úrovni obce a zároveň na základe podmienok učených poskytovateľom dotácie, ktorý určí presnú formu monitorovania (formulár), periodicitu predkladania správ, rozsah a zameranie.

Výstupom monitorovania PRO na úrovni obce bude monitorovacia správa za príslušný rok schválená obecným zastupiteľstvom, ktorej súčasťou budú monitorovacie správy schválená riadiacimi orgánmi jednotlivých OP pre daný rok.

Aj napriek popísanej postupnosti krokov systému monitorovania a hodnotenia niekedy sa všetky procesy a aktivity nezrealizujú so 100% úspešnosťou tak, ako bolo pôvodne naplánované. Vzniknuté zmeny bude preto nutné, čo najrýchlejšie účinne popísať, presadiť a adresne uložiť konkrétnemu pracovníkovi s určením termínu realizácie. Aby sa tieto zmeny mohli realizovať, obec zaistí, aby systém, ktorý využíva pre riadenie a implementáciu projektov bol otvorený takýmto úpravám a umožňoval zapracovanie zmien okamžite, bez zbytočných odkladov ako aj neefektívneho plytvania času a nákladov.

Zodpovednosti za jednotlivé typy projektov resp. predkladanie monitorovacích správ nie je možné adresne zadať v tejto chvíli konkrétnemu pracovníkovi. Budú určené v čase prípravy najneskôr však v čase schválenia konkrétneho projektu. Pre tento účel s cieľom eliminovať možné pochybenia bude pre zodpovedných pracovníkov vytvorená pracovná náplň s presným vymedzením ich zodpovedností a kompetencií, ktoré vyplynú zo zmluvy s poskytovateľom dotácie a ním určených postupov a podmienok pre hodnotenie a monitorovanie projektov.

Vyššie uvedenými bodmi nie je dotknutá povinnosť štatutárneho zástupcu obce alebo obecných orgánov ich hlavnej zodpovednosti za všetky správne, aktuálne a úplné skutočnosti uvádzané v monitorovacích správach.

Plán priebežných hodnotení PRO na programové obdobie 2015 – 2022

<i>Typ hodnotenia</i>	<i>Vykonať prvýkrát</i>	<i>Dôvod vykonania/periodicita</i>
Strategické hodnotenie	Najskôr v roku 2018	Podľa rozhodnutia obce ako koordinátora PRO prípadne identifikácii spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie	V súlade s plánom pre predkladanie Monitorovacích správ, minimálne 4x ročne (kvartálne)	Kontrola – porovnanie dosiahnutého stavu s plánovaným stavom (čas a zdroje – finančné, materiálové, ľudské)
Tematické hodnotenie časti PRO	V roku 2017 (ak relevantné)	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	Ak nutné (podľa potreby)	Pri závažnom odklone od stanovených cieľov; pri návrhu na revíziu PRO
Ad hoc hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	Ihneď po identifikácii potreby	Na základe rozhodnutia starostu, kontrolného orgánu, podnetu poslancov, správy auditu a pod.

Finančná časť

Finančná časť obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie Programu rozvoja obce.

Osnova kapitoly je nasledovná:

- indikatívny finančný plán na celú realizáciu PRO,
- model viaczdrojového financovania jednotlivých opatrení, aktivít (projektov) za účasti sociálno-ekonomických partnerov v území v prepojení na programový rozpočet obce,
- hodnotiacu tabuľku pre výber projektov.

Indikatívny finančný plán

Všetky sumy uvádzané v tomto dokumente pre plánované projekty sú uvádzané hrubým odhadom. Dôvodom je nielen dlhší časový horizont, na ktorý sú tieto prostriedky plánované, ale fakt, že bez spracovania projektovej dokumentácie je nemožné vyčíslieť presnú sumu pre konkrétny projekt.

Pre projekt, kde je to možné, obec zabezpečí financovanie v rámci bežnej prevádzky samosprávy, pri náročnejších projektoch sa ráta s hlavným finančným krytím z mimorozpočtových prostriedkov obce, pričom obec ráta s nutným spolufinancovaním, pri projektoch, kde je to relevantné.

Zoznam zdrojov, aj tých potenciálnych, ktorými je možné zabezpečiť finančné krytie projektov obce:

- vlastné zdroje,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- financovanie z národných projektov,
- rozpočet samosprávneho kraja,
- EŠIF (európske štrukturálne a investičné fondy),
- sponzorské dary (podnikatelia či súkromné osoby),
- bankový úver.

Celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej doby platnosti schváleného Programu rozvoja obce je Indikatívny rozpočet – sumarizácia.

Formulár F1 Indikatívny rozpočet – sumarizácia

	rok							SPOLU (EUR)
	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Hospodárska oblasť	1,580 mil.	225 tis.	120 tis.	115 tis.	100 tis.	90 tis.	90 tis.	2,320 mil.
Sociálna oblasť	1 765 mil.	535 tis.	235 tis.	60 tis.	60 tis.	40 tis.	40 tis.	2,735 mil.

Environmentálna oblasť	1,220 mil.	290 tis.	120 tis.	120 tis.	120 tis.	0	0	772 tis.
SPOLU (EUR)	3,467 mil.	1,050 mil.	475 tis.	295 tis.	280 tis.	130 tis.	130 tis.	5,827 mil.

Zdroj: MDVRR 2015, vlastné spracovanie

Model viaczdrojového financovania a finančný rámec

Predložená Intervenčná matica predstavuje hrubý odhad objemu finančných zdrojov potrebných na realizáciu stanovených projektových zámerov. Definitívna výška investícií bude známa až po vypracovaní projektovej dokumentácie pre konkrétny projektový zámer pri zohľadnení výsledku verejného obstarávania.

Formulár F2: Model viaczdrojového financovania - intervenčná matica

Viaczdrojové financovanie (EUR)								
Opatrenie	Celkové náklady	Verejné zdroje					Súkromné zdroje	iné zdroje
		EÚ	Štát	V Ú C	Obec	Spolu		
1.1 Zlepšenie technickej vybavenosti obce	1 660 000	1 296 000	243 000	0	81 000	1 620 000	0	40 000
1.2 Skvalitnenie miestnej dopravnej infraštruktúry	490 000	392 000	73 500	0	24 500	490 000	0	0
1.3 Podpora rozvoja cestovného ruchu	1200000	960 000	180 000	0	6000	1200000	0	0
1.4 Podpora a rozvoj spolupráce s okolitými obcami a podpora cezhraničnej spolupráce	500000	40000	7500	0	2500	500000	0	0
2.1 Podpora tvorby podmienok pre rozvoj bývania v obci	280 000	224 000	42 000	0	14 000	280 000	0	0
2.2 Podpora sociálnej infraštruktúry a služieb a bezpečnosti v obci	1 820 000	1 456 000	273 000	0	91 000	1 820 000	0	0
2.3 Skvalitnenie ponuky športového, kultúrneho a spoločenského využitia v obci	610 000	488 000	91 500	0	30 500	610 000	0	0
2.4 Zníženie vysokej miery nezamestnanosti v obci	25 000	20 000	3750	0	1250	25 000	0	0
3.1 Prevencia pred povodňami	600 000	480 000	90 000	0	30 000	600 000	0	0

3.2 Podpora zhodnocovania odpadov	170 000	136 000	25 500	0	8500	170 000	0	0
3.3 Opatrenia proti čiernym skládkam	2000	0	1600	0	400	2000	0	0

Finančný rámec na realizáciu PRO

Finančný rámec na realizáciu PRO ako detailný prehľad finančných nárokov jednotlivých projektových zámerov je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PRO na celé jeho obdobie.

Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Pre transparentný a nespochybniteľný výber projektov a stanovenie priorít pri ich financovaní, bola vypracovaná tabuľka pre výber projektov, ktorá je súčasťou finančnej časti. **Hodnotiacim kritériom s najvyššou váhou je nielen výsledok projektu, ale aj jeho dopad – prínos pre rozvoj obce z pohľadu trvalo udržateľného rozvoja.**

Formulár F3: Hodnotiacia tabuľka pre výber projektov

Katégoria	Úroveň dôležitosti	Hodnotiace kritérium (podmienky pre zaradenie do úrovne dôležitosti)	Projekt/Aktivita
1	Najvyššia priorita	<ul style="list-style-type: none"> - projekty zamerané na okamžité riešenie náhlych havarijných situácií, prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty, ktorých plnenie je pre obec povinné (usmernenie na úrovni SR alebo EÚ, projekty plynúce zo zmeny legislatívy) 	
2	Vysoká Priorita	<ul style="list-style-type: none"> - projekty na predchádzanie dôsledkov prírodných katastrof alebo mimoriadnych situácií - projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné realizovať zo zdrojov obce - projekty smerujúce k rozvoju obce, ktorých financovanie je možné získať zo zdrojov EÚ - projekty, ktorých realizáciu považujú obyvatelia obce za nevyhnutnú (silná podpora miestnych obyvateľov) - Projekty ktorých plnenie je možné zaradiť pod Všeobecne záväzné nariadenia obce 	<p>Projekt: Vybudovanie miestnej kanalizácie s ČOV</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia verejného osvetlenia</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia miestnych cestných komunikácií</p> <p>Projekt: Rozvoj partnerskej spolupráce</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia obecného úradu</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia kultúrneho domu</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia materskej školy</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia základnej školy</p> <p>Projekt: Protipovodňové opatrenia</p>

3	Stredná priorita	<ul style="list-style-type: none"> - projekty, ktoré robia obec príťažlivejšou, zaujímavejšou v očiach obyvateľov, návštevníkov - projekty, ktoré sú pre obec, vhodné a podporujú rozvoj obce - projekty, na ktoré je možné získať financovanie z mimorozpočtových zdrojov a sú v súlade so rozvojovým smerovaním obce 	<p>Projekt: Optické pripojenie v obci</p> <p>Projekt: Káblová televízia v obci</p> <p>Projekt: Rozšírenie kamerového systému</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia obecného rozhlasu</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia chodníkov</p> <p>Projekt: Podpora individuálnej domovej výstavby</p> <p>Projekt: Podpora bytovej výstavby</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice a zabezpečenie technického vybavenia</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia domu smútku</p> <p>Projekt: Výstavba denného stacionára</p> <p>Projekt: Podpora kultúrnych a športových podujatí</p> <p>Projekt: Rozšírenie detského ihriska</p> <p>Projekt: Rekonštrukcia futbalového štadiónu</p> <p>Aktivita: Vzdelávanie zamestnancov obce</p> <p>Aktivita: Realizácia kurzov na zvýšenie digitálnej gramotnosti obyvateľov bez ohľadu na vek</p> <p>Aktivita: Realizácia kurzu anglického jazyka</p> <p>Projekt: Výstavba kompostoviska na biologický odpad</p> <p>Projekt: Výstavba zberného dvora</p> <p>Projekt: Predchádzanie čiernym skládkam v katastri obce zakúpením fotopascí</p>
4	Nízka priorita	<ul style="list-style-type: none"> - projekty, ktorých prínos pre rozvoj obce je minimálny - projekty bez silnej podpory obyvateľov obce - projekty na základe nepresne zadaných projektových úvah bez jasného cieľa 	<p>Projekt: Výstavba cyklochodníkov a cyklotrasy</p> <p>Projekt: Obec ako Zóna oddychu</p>

Na základe vyššie uvádzanej tabuľky pre výber projektov, ktorá stanovuje kritéria pre výber projektov obce Peder, sa v nasledujúcom programovom období plánuje zrealizovať celkovo 27 projektov, pričom 9 projektov má vysokú prioritu, 16 projektov bude realizovaných ako projekty so strednou prioritou a 2 projekty s nízkou prioritou.

Tabuľka je však iba rámcovým prehľadom pripravovaných projektov a je otvorená ďalším úpravám a doplneniam. Približuje projektové zámery obce, avšak finálna verzia predkladaných projektov bude vždy závislá na finančných možnostiach obce, podmienok konkrétnych výziev a pokynov poskytovateľov.

Prílohy

- Vyhodnotenie dotazníkov
- Formulár č. Ú 6 – Ex - post hodnotenie predchádzajúceho obdobia
- Formulár č. F 2 - Finančný rámec pre realizáciu PRO obce Peder
- Formulár č. P 3 - Súhrnný prehľad projektových zámerov obce Peder